

Қарақалпақстан Республикасы
Мәлімлеме – кітапхана орайы

«Қарақалпақ әдебиятының уллы тулғасы»

*(Бердақ Фарғабай улының
190 жыллығы мүнәсибети менен)*

Нөкис – 2017

**Жигит болса арысландай туўылған,
Хызмет еткил удайына халық ушын,
Жигит болса арысландай туўылған,
Хеш қашан да жумыс етпес өзи ушын.**

(Бердақтың «Халық ушын» қосығынан)

К И Р И С И Ў

Ғәрезсизлигимиздің дәслепки жылларынан баслап елимизде дәретиўши инсанларға айрықша итибар қаратылып, халқымыздың руўхый дүньясын, мәденияты менен мәнаўиятын байытыў жолындағы ийгиликли ислер ҳәр тәрәплеме қоллап-қуўатланып келинбекте. Бул әзелден халқымызға тән болған әдебиятқа, мәдениятқа, өркем-өнеге, дәретиўшиликке деген айрықша меҳир хәм итибардың көриниси саналады. Халқымыздың ҳақ кеўилин, көп әсирлик арзыў әрманларын, умтылысларын билмекши, аңлап жетпекши болсаң, ақыл зәкаўат менен жаратылған халық дәстанларына, Күнхожа, Әжинияз хәм Бердақ сыяқлы уллы шайырлардың тәсиршең шығармаларына мүрәжат етсең, әлбетте көп мәни табасаң.

Ҳақыйқатында да, сөз зергери, халқымыздың тарийхында терең из қалдырған уллы тулғалардың бири Бердақ Ғарғабай улы келешек әўладлар, әдебият ықласбентлери ушын бийбаҳа мийрас қалдырып кеткен данышпан шайырлардан саналады. Себеби, XIX әсир қарақалпақ тарийхы менен әдебияты ҳаққында сөз болғанда өзиниң айрықша таланты, баҳалы шығармалары менен әдебиятымыздың раўажланыўына, халқымыздың руўхый дүньясын байытыўға салмақлы үлес қосқан бул уллы шайырымыздың исми хұрмет пенен тилге алынады.

Быйылғы жылы Хұрметли Президентимиздің сайлаўалды бағдарламасынан орын алған ўазыйпалар тийкарында Өзбекистан Республикасы Министрлер Кабинетиниң арнаўлы қарары қабыл етилип, онда орын алған әҳмийетли мәселелр қатарында Бердақ Ғарғабай улы туўылғанының 190 жыллығы кең түрде белгиленбекте.

Ғәрезсизлик жылларында елимизде ата-бабаларымыздың дәретиўшилик мийнетлерин үгит-нәсиятлаў, олардың атларын мәңгилестириў мәселесине мәмлекетлик сиясат дәрежесинде қаралып келинбекте. Соның ишинде, Бердақ бабамыздың атын мәңгилестириў бойынша хұкиметимиз тәрәпинен бир қатар ийгиликли ислер әмелге асырылмақта. Қарақалпақ мәмлекетлик университети, мәдениятымыз Бене көркем-өнеримиздің айнасы есапланған Қарақалпақ мәмлекетлик академиялық музыкалы театрына уллы бабамыздың атының берилиўи, 2002 – жылдан бери Бердақ музейиниң жумыс алып барыўы, пайтахтымыз Нөкис қаласындағы пайызлы орынлардың бирине бабамыз естелигиниң орнатылыўы – булардың барлығы халқымыздың мәнаўиятына деген жоқары итибардың көриниси саналады. Және бир әҳмийетли тәрәпи сонда, уллы шайыр, ойшыл хәм сөз зергери

Бердақ Ғарғабай улының хұрметине 2004 – жылдан баслап «27-ноябрь – Бердақ күни» сыпатында кең түрде белгиленип келинбекте.

Быйылғы жылы Хұрметли Президентимиздин айрықша итибары нәтийжесинде «Бердақ күнлери» хәптелиги шөлкемлестирилип, тийисли бағдарлама шеңберинде илажлар өткерилди. Атап айтқанда, Қарақалпақ мәмлекетлик университети жанындағы Бердақ музейинде «Бердақ классикалық әдебиятымыздың бийик шыңы», Әжинияз атындағы Нөкис мәмлекетлик педагогикалық институтында «Уллы сөз зергери» темасында Бердақ күнлери хәптеликлери менен илимий-теориялық конференциялар болып өтти. Буннан тысқары, пайтахтымыздағы шайыр естелигине гүл шеңберлери қойылып, оның естелиги зыярат етилди.

Шайыр дөретиўшилигин үгит-нәсиятлаў хәм шығармаларын келешегимиз ийелерине жеткерий мақсетинде оқыў орынларында әдебий кешелер, Бердақ атындағы мәмлекетлик сыйлықтың лауреатлары менен ушырасыў, таңлаўлар шөлкемлестирилип, таңламалы шығармалары қарақалпақ хәм өзбек тиллеринде баспаға таярланбақта. Және де Бердақ шайырдың 190 жыллығы мүнәсибети менен Өзбекистан Илимлер академиясының Қарақалпақстан бөлими, Бердақ атындағы миллий музей, Өзбекистан «Миллий тикланиш» демократиялық партиясы Қарақалпақстан Республикалық Кеңеси, Қарақалпақстан хабар агентлиги хәм Қарақалпақстан телерадиокомпаниясы менен биргеликте «Бердақ дәўириндеги билимлендирий орынлары хәм тарийхый жер атамалары» темасындағы экспедиция сапары басланған еди. **Экспедиция ағзалары Мойнақ районы аймағында жайласқан Бердақ бабамыз туўылып, жасап өткен «Ақ қала» хәм «Қарақум ийшан» (Қутлы хожа ийшан) зыярат етий орнына гезектеги сапарын әмелге асырды.**

**Дослық пенен хәр бир иске тақ турсаң,
Жан аямай ел-журт ушын ис қылсаң
Қайғыланбай уллы иске қол урсаң,
Сонда мениң кеўлим питер халық ушын.**

(Бердақтың «Халық ушын» қосығынан)

Бердақ шайырдың 190 жыллық юбилейин ылайықлы өткерий ушын бизиң Мәлимлеме-китапхана орайында да усы сәнеге арнап хәр қыйлы массалық илажлар исленди: Мағлыўмат- библиография бөлиминде Бердақ Ғарғабай улының өмири хәм дөретиўшилиқ хызмети хаққында китап оқыўшыларға, китапханашыларға, әдебиятшыларға, муғаллимлерге арнап әдебиятлардың биобиблиографиясы исленип отыр. Бул төмендеги бөлимлерден ибарат ибарат:

1. Бердақтың өмири хәм дөретиўшилиқ хызмети.
2. Бердақтың шығармалары.
3. Бердақ шайыр хаққында.
4. Бердақтың шығармалары хаққында.
5. Бердақ шайырлар тилинде.

Бердақтың өмири хәм дөретиўшилиқ хызмети

XIX әсирдеги қарақалпақ әдебиятының көрнекли ўәкиллериниң бири Бердақ Ғарғабай улы әдебиат тарийхында көрнекли тулға, қарақалпақ жазба әдебиятын жоқарғы басқышқа көтере алған, әдебий жанрдың лирикалық хәм эпикалық белгилерин өзінде толық жәмлей алған, өзін классик шайыр сыпатында танытқан белгили сөз шеберлериниң бири болды.

Бердақ шайыр Ғарғабай улы XIX әсирдиң биринши шерегинде 1827-жылы 9-ноябрьде қарақалпақлардың Қоңырат беглигине қараслы Әмиўдәрьяның Арал теңизине қуяр жеринде Қуўлықөл деген аўылында дийқан шаңарағында дүньяға келеди. Бердақ 1900-жылы декабрь айында 73 жасында қайтыс болады. Халық оны хұрметлеп жерлеген, оған тумлы-тустан көп адамлар жыйналған. Бердақ шайырдың өмир жолы, дөретиўшилиқ мийрасы XX әсирде мудамы бурмаланып жазылған. Оны жарлы аш-жалаңаш болған, мал баққан, әкеси хәм өзи киси есигинде жұмыс ислеген деп жазып келинди. Бердақтың әкеси Ғарғабай ириден келген қарыўлы адам болған. Ол мешит медиреселерде оқыған саўатлы да адам болған. Бердақтың ата-бабалары бай, бий болған, қарақапақларда белгили ел басқарған, елдиң сиясий жәмийетлик ислеринде мийнети сиңген адамлар болған. Бердақ медиреседе оқып саўатын ашқан хәм өз ўақтында билимли, саўатлы адамлардың бири болған. Ол өз дәўириниң басқа да үлкен шайырлары сыяқлы билимин өз бетинше тереңлеткен, көп үйренген хәм қатықулақ адамлардың талант ийелериниң шығармаларын жақсы билген хәм өзлестирген. Оның шайырлық талантын жетилистириўде атақлы қарақалпақ шайырлары Күнхожа, Әжинияз хәмде туўысқан халықлардың шайырларының да үлкен тәсири бар.

Елине, халқына хызмет етиўди Бердақ шайыр жас ўақытларынан әрман етеди. Ол елине, халқына хызмет етиўдиң бирден-бир жолы шайырлық хәм бақсышылық деп биледи. Себеби, бунда халық арзыў-әрманлары жырланады. 18-19 жасларында ақ елге оның «Бердақ шайыр», «Бердақ бақсы» деген аты таралады.

Бердақ өз өмиринде халық ушын хызмет етиўден әдиўли, хұрметли нәрсе жоқ деп түсинди. Бул данышпанлық түсиникти ол өзиниң «Көринди», «Заманда», «Халық ушын», «Жақсырақ», «Пана бер», «Ақыбет», «Дәўран», «Көзиме», «Болмады», «Айралық» хәм т.б көп шығармаларында жазды. Бердақ шайыр дөретиўшилиги ушын бир ҳақыйқатлықты айтыўымыз керек, оның айрықшалық қәсийетке ийе екенлиги сонда; лирикалық шығармаларында да, хәттеки үлкен эпикалық шығармаларында да юмор сатиралық принциплер керек деп тапқан жерлеринде оғада шебер түрде қолланылады. Шайырда арнаўлы толық сатиралық циклдеги дөретилген шығармалар да аз емес. Шайырдың бундай шығармаларының қатарына «Хожам», «Әдил қалмақ», «Қыйналма», «Билесеңбе?», «Терис қайтқан», «Сықмар екен», «Мегзер», «Керимберди», «Қус», «Тойда», «Бизге», «Алты қыз» хәм т.б. шығармалары киреди.

Бердақ шайыр көп санлы лирикалық шығармалар жазыў менен қатар XIX әсирде миллий қарақалпақ әдебиятында өзиниң әжайып дөретиўшилиқ, оригиналлығы, көркем сөзге шеберлигиниң күши хәм ҳақыйқатлығы менен кең

полотнодағы, кескин конфликтли жазба дәстанлық шығармалар да дөретти. Ол XIX әсирде «Хорезм», «Шежире», «Амангелди», «Айдос баба», «Ерназар бий» усаған тарийхый дәстанлары менен мәдениятымызда теңи тайы жоқ үлкен жазба естеликлер жаратты. Бердақ шайыр қәлеми арқалы қарақалпақ халқы биринши мәртебе Хорезм тарийхын, өз халқының тарийхы «Шежире»ни көрди. Ол жүдә көлемли «Ақмақ патша», «Еркебай», «Раўшан» усаған көркем дәстанлық шығармалардың да авторы.

Бердақ шайыр билимли, талантлы шайыр болғанлықтан XIX әсирде өз мийнети менен халық қахарманлығына ерискен шайыр. Бердақ шайырдың бизге қалдырған бийбаха мийрасы XIX әсирдеги жәмийетлик тарийхтың бир бөлими, миллет мәдениятының тарийхы болып қалмастан ол өткен әсирдеги қарақалпақ халқының үлкен бай әжайып тарийхый жазба естелиги болып та қалды. Оның бул шығармалары арқалы биз Бердақ шығармалары дөретиўшилигиндеги феодаллық патриархаллық әсир шараяты жүзеге келтирген тарийхый социаллық қарама-қарсылықлардың себеплерин де анық көремиз. Бердақтың өлмес шығармалары көплеген туўысқан халықлар тиллерине аўдарылып өз оқыўшыларының жүрегінде мәңги сақланады.

Бердақ шайырдың 28 жылдан берли Башқұртстанда жасап киятырған қуўлығы Жаңабай Өтесин улы елимизге бабамыздың әўлийесин зыярат етиў ушын келди.

Бердақ шайырдың Айтмухаммед (халық арасында Айеке деп аталған) деген баласынан Мәмбетназар, Мәмбетназардан Өтесин, Өтесиннен Жаңабай туўылады.

Бердақ бабаның әуладлары Жаңабай Өтесин улы хәм баласы Расул шайыр атындағы музейде.

Бердақ бабаның бесинши әўлады – Расул Жаңабай улы.

Жақында Жаңабай ағаның шаңарағында қуўанышлы ўақыя болды – Бердақ бабамыздың алтыншы әўлады Надыр дүньяға келди.

Бабаның Башқұртстанда жасаўшы әўладлары тилине, динине, үрп - әдет, дәстүрлерине садық. Жаңабай ағаның қызы Сәния Өтесинова жақында Бердақ шайыр дөретиўшилиги ҳаққында диплом жумысын жазып, Башқұртстан мәмлекетлик педагогикалық институтының башқұрт тили ҳәм әдебияты филологиясы факультетин табыслы тамамлап шықты.

Бердақ шайыр жасаған жерлер. Бердақ миллий музейи

Бердақ әуладлары шежиреси. Бердақ миллий музейи

Шар китап. Бердақ миллий музейи

Бердақ шайыр кийген шапан. Бердақ миллий музейи

Пайтахтымыздағы Бердақ атындағы Қарақалпақ мәмлекетлик академиялық музыкалы театрында уллы бабамыз, шайыр Бердақ Ғарғабай улы туўылғанының 190 жыллығына бағышланған салтанатлы кешеден көринислер.

Салтанатлы кеше қатнасыўшыларына Бердақ атындағы Қарақалпақ мәмлекетлик академиялық музыкалы театры жәмәәти тәрәпинен сахналастырылыған «Бердақ» музыкалы драмасы қойып берилди.

Бердақтың шығармалары

1956

1. Таңламалы шығармалары: [/ Баспаға таярлағанлар: М. Нурмухамедов, И. Сағитов, Г. Есемуратов] - Нөкіс: ҚҚМБ, 1956. - 280 б.

1968

2. Ақмақ патша: [Поэма] - Нөкіс: Қарақалпақстан, 1968.- 41б.

1969

3. Ерназар бий: [Поэма] - Нөкіс: Қарақалпақстан, 1969. - 20 б.

1972

4. Шежире: [Дәстан] // Әмиўдәрья. - 1972.- №8.- Б.56 - 58.

1977

5. Ақмақ патша: [Поэма] - Нөкіс: Қарақалпақстан, 1979.- 99 б.

6. Билмедим, Дәўран, Быйыл, Бұлбил, Қалан уста, Ақмақ патша: [Қосықлар] // Әмиўдәрья.-1977.- №12. - Б.12-25.

7. Өмирим, Айралық: [Қосықлар] // Әмиўдәрья.-1977.- №5.- Б.94 - 96.

8. Таңламалы шығармаларының жыйнағы.- Нөкіс: Қарақалпақстан, 1977.- 275 б.

9. Ұәспим мениң: [Қосық] // Әмиўдәрья.- 1977.- №3.- Б.107.

1983

10. Қулен болыс: [Поэма] // Әмиўдәрья.-1993.-№11-12.-Б.89-92.

1987

11. Айрылдым, Ашлық, Саз-сәўбет: [Қосықлар: /Жазып алған У. Раметуллаев:] //Әмиўдәрья.-1987.- №7.-Б.103-104.

12. қосықтарынан үлгилер: Излер едим, Болған емес: [Қосықлар] // Әмиўдәрья.-1987.- №8.- Б.37.

13. Таңламалы шығармалары.- Нөкіс: Қарақалпақстан, 1987. - 320 б.

14. Халық ушын: [Қосық] // Әмиўдәрья.-1987.- №8.- Б.3-4.

1993

15. Айдос баба: [Поэма] - Нөкис: Қарақалпақстан, 1993. – 8 б.
16. Амангелди: [Поэма] - Нөкис: Қарақалпақстан, 1993. – 24 б.
17. Ерназар бий: [Поэма] - Нөкис: Қарақалпақстан, 1993. –16 б.

1997

18. Сайланды шығармалары. - Нөкис: Қарақалпақстан, 1997. - 220 б.
19. Умрим: [/ Қорақалпоқ тилидан Миртемир таржимоси] // Қарақалпақ әдебияты. – 2017. – Апрель.

Өзбек тилинде

1987

20. Булбул, Керак: [Шъерлар] // Ўзбекистон адабиёти ва санъати.- 1987.- 28 авг.

Қазақ тилинде

1973

21. Әмудария әуендері: Таңдамалы [Қазақша жырлаған Ә. Ахметов] -Алматы: Жазушы, 1973.- 111 б.

Рус тилинде

1951

22. Избранные произведения: / Сост. Н. В. Владимирова и Н.А. Альхамова.- Ташкент: АНУзССР, 1951.-72с.

1953

23. Избранное: (/Пер. с каракалп. Н. Гребнева) - Ташкент: Худ.лит., 1953.- 160 с.

1956

24. Избранные произведения: (/Послесл. И. Сагитова) - Нукус: Каракалпакгиз, 1956.-280с.

1958

25. Избранное: [/Перевод с каракалп. Н. Гребнева] - Нукус: ККГосиздат, 1958. – 164 с.

26. Избранное: [Стихи и поэмы «Хан-самодур». /Перевод с каракалп. Н. Гребнева] - Ташкент: Гослитиздат, 1958.-160 с.

1977

27. Избранная лирика. - Нукус: Каракалпакстан, 1977.- 204с.

1984

28. Избранная лирика: [Перевод с каракалп. Н. Гребнева; Ред. Б. Пармузин; Предисл. М. Нурмахаммедов; Худож. П. Воронкин] – Ташкент: Узбекистан, 1984.- 107с.

1986

29. Царь – самодур: [Поэма; / Пер. с каракалп. Н. Гребнева; Худож. В. Катанов] – Нукус: Каракалпакстан, 1986.- 103с.

Бердақ шайыр ҳаққында

1958

30. Сағитов И. Бердақтың творчествосы: [Адеби критикалық очерк] - Нөкис: ҚҚМБ., 1958. – 211 б.

1974

31. Сағитов И. Сахра бүлбили: [Қарақалпақ халқының уллы демократ шайыры Бердақтың өмири ҳәм творчествосы ҳаққында монография] - Нөкис: Қарақалпақстан, 1974. – 330 б.

1977

32. Атақлы адамлар Бердақ ҳаққында // Әмиўдәрья.- 1977. - № 12.- Б.32 - 34.

33. Сағитов И. Қарақалпақ халқының уллы демократ шайыры [Бердақтың өмири ҳәм творчествосы ҳаққында очерклер] - Нөкис: Қарақалпақстан, 1977. – 29 б.

1978

34. Әлеуов Ө. Бердақ хаққында жаңа изертлеу // Әмиўдәрья. - 1978. - №2.-Б.-102-104.

35. Леонтичев Ю. Халқымыздың уллы перзенти: [Москвада Бердақтың 150 жыллығына арналған салтанатлы кеше] // Совет Қарақалпақстаны. - 1978. - 16 май.

1979

36. Нурмухамедов М. Бердақ – қарақалпақ халқының уллы шайыры - Нөкис: Қарақалпақстан, 1979. - 40б.

1985

37. Бекбаўлов. Бердақ шайырдың бақсышылық репертуары хаққында // Әмиўдәрья. – 1985. - №2. - Б. 105-106.

38. Қурбанбаев Б. Бердақ хәм өзбек әдебияты. - Нөкис: Қарақалпақстан, 1986. – 163 б.

1987

39. Алымлар Бердақ хаққында: [Бердақ 160 жаста] // Әмиўдәрья.-1987.- №8.- Б.44-76.

40. Атақлы адамлар Бердақ хаққында:[1978 – жылы 27- февральдан 2-март аралығында республика жәмийетшилиги Бердақтың 150 жыллық мерекесин белгилеп өткен еди. Мереке мийманларының Бердақ хаққындағы пикирлерин жәриялап отырмыз] // Әмиўдәрья.-1987.- №8.- Б.7.

41. Бердақ хаққында сөз: [Әдебий - критикалық мақалалар, арнаўлар] - Нөкис: Қарақалпақстан, 1987. – 220 б.

42. Мақсетов Қ. Бердақтың қызы Хұрлиман бақсы хаққында // Әмиўдәрья.- 1987.- №12.- Б.81.

43. Сағитов И. Бизиң – заманласымыз: [Бердақ 160 жаста] // Әмиўдәрья.- 1987.- №11.-Б.-104.

44. Шамуратов А., Бегимов А. Бердақ – қарақалпақ әдебиятының классиги. // Әмиўдәрья. - 1987.- №8.- Б.82 - 85.

1988

45. Аралбаев М. Бердақ хәм хәзирги заман // Әмиўдәрья.-1988. - №2.-Б.3 -12.

46. Атаев Р. Халық шайыры: [Бердақ хаққында] // Әмиўдәрья.- 1988.- №3.- Б.100. – 101.

47. Ахмад М. Уллы журт уллыларын ардақлайды: [Бердақтың 170 жыллығы алдынан] // Еркин Қарақалпақстан. - 1988. - 18 авг.

1990

48. Пахратдийнов Ә. Бердақ шайырдың творчествосының жыйналыў, басып шығарылыў хәм изертлениў тарийхынан: [Илимий изертлеў] - Нөкис: Қарақалпақстан, 1990. – 200 б.

1993

49. Доспанов О. Бердақ шығармаларының сөзлиги мәселесине // Әмиўдәрья. - 1993. - №7 - 8. - Б. 64-66.

50. Тилеўмуратов М. Бердақтың «Қулен болыс» шығармасында қарақалпақ халқының тарийхы хәм мәденияты бойынша гейпара жаңа мағлыўматлар // Әмиўдәрья. - 1993. - №11-12. – Б. 87-89.

1996

51. Өтемуратов Ж. Бердақ халықлық юмордан қалай пайдаланған?: [Мийрас] // Еркін Қарақалпақстан. - 1996. - 3 окт.

1997

52. Айтмуратова А. Әдебий хана: [Бердақ 170 жаста] // Қарақалпақстан жаслары. - 1997. - 17 апр.

53. Айтмуратова А. Шайыр хүрметине: [Бердақ Ғарғабай улы 170 жаста] // Қарақалпақстан жаслары. - 1997. - 15 май.

54. Аманлеспесова Д. Бердақ хәм Мақтумқулы қосықлары жаңлады: [Бердақ 170 жаста] // Қарақалпақстан жаслары. - 1997. - 15 май.

55. Арзымбетова З. Бердақ шығармаларын үйрениў: [Бердақтың 170 жыллығы алдынан] // Қарақалпақстан жаслары. - 1997. – 12 июнь.

56. Әбдимуратов М. Қарғабайма ямаса Ғарғабай ма?: [Бердақ 170 жаста] // Еркін Қарақалпақстан. - 1997. - 20 сент.

57. Әбдиназимов Ш. Бердақ хәм жазба әдебий тили // Әмиўдәрья. - 1997. - № 3 - 4. - Б. 91- 92.

58. Әжимов С. Бабамыздың естелиги алдында: [Бердақ 170 жаста] // Қарақалпақстан жаслары. - 1997. - 5 июнь.

59. Бабамыз Бердақтың даңқлы сәнеси алдынан: [Қарақалпақстан Министрлер Кенесинде] // Еркін Қарақалпақстан. - 1997. – 8 март., // Қарақалпақстан жаслары. - 1997. - 13 март.

60. Базарбаев Ж. Руўхый мәдениятымыздың таянышы: [Бердақ Ғарғабай улы 170 жаста] // Еркін Қарақалпақстан. - 1997. - 22 июль.

61. Бекбергенов А. Бердақтың қарақалпақ әдебий тилинің кәлиплесиўиндеги хәм раўажланыўындағы хызмети // Еркін Қарақалпақстан - 1997. – 17 апр.

62. Дәўлетов М. Қарғабайдың Ғарғабай болып аталыўы жөнинде: [Илимпаз пикир айтады] // Қарақалпақстан жаслары. - 1997. - 4 дек.

63. Жумамуратова Ш. Шар китапқа қушақ ашқан шайыр: Бердақтың 170 жыллығына] // Қарақалпақстан жаслары. - 1997. – 14 авг.

64. Идирисов А. Тилге шешен, мың адамға тай еди: [Бердақтың 170 жыллығына] // Еркін Қарақалпақстан. -1997.- 10 апр.

65. Қанаатов Т. Бердақ баба Бухарада болған ба?: [Бердақ 170 жаста] // Еркін Қарақалпақстан. - 1997. - 29 июль.

66. Максетов Қ. Бердақтың бақсы сыпатында мийрасхоры: [Қаражан бақсы хаққында] // Еркін Қарақалпақстан.- 1997.- 24 июнь.

67. Максетов Қ. Бердақ Хийўа ханлығы хаққында // Еркін Қарақалпақстан.- 1997.-12 авг.

68. Муртазаев А. «Ғарғабай» емес «Қарғабай» [Бердақ 170 жаста] // Еркін Қарақалпақстан.-1997.- 14 окт.

69. Муртазаев А. Соңғы он жылда Бердақты үйрениўдиң базы бир мәселелери // Қараалпақстан жаслары.-1997.-14 авг.

70. Өтеўлиев И. Бердақ поэзиясы хәм «Қырық қыз» дәстаны ямаса шайыр дөретиўшилигиниң миллий дәреклери: [Бердақ 170 жаста] // Еркін Қарақалпақстан. - 1997. - 20 нояб.

71. Пахратдинов Ә., Пахратдинов К. Бердақ хаққында аңыз, әпсаналар: [Бердақ 170 жаста] // Қарақалпақстан жаслары.- 1997. – 30 окт.

72. Пахратдинов Ә. Бердақ шайыр хаққында хақыйқатлық: [Бердақ 170 жаста] // Еркін Қарақалпақстан. - 1997. – 13 май.

73. Пирназаров А. Шайырдың уллылығы неде?: [Бердақ 170 жаста] // Еркін Қарақалпақстан. - 1997. - 16 сент.

74. Сейтмуратова З. Бердақ - қарақалпақ әдебиятының шыңы // Қарақалпақстан жаслары.- 1997.- 5 июнь.

75. Турекеева А. Уллы байтеректиң нәрўан шақалары: [Бердақ 170 жаста] // Еркін Қарақалпақстан.- 1997. - 17 июнь.

76. Худайбергеов А. Бердақ – бизиң миллий мақтанышымыз: [Бердақ 170 жаста] // Еркін Қарақалпақстан.- 1997.- 5 авг.

77. Юсупов И. Халқымыздың миллий мақтанышы хәм руўхый тымсалы: [Бердақ 170 жаста] // Еркін Қарақалпақстан.- 1997. - 19 авг.

1998

78. Әбдиев А. Рәўият хәм шешенлик сөзлерде Бердақ образының жасалыўы: [Бердақ шайырдың 170 жыллығы алдынан] // Қарақалпақстан жаслары.-1998.- 13 авг.

79. Әлеўов Ә. Мийрасымызды әдиўлеп сақлайық: [Бердақ шығармаларының жаңа баспасы хаққында] // Әмиўдәрья.-1998.- №2.- Б.102 -109.

80. Әлеўов Ә. Шайыр жаслардың әдеп икрамлылығы хаққында // Еркін Қарақалпақстан. - 1998.- 17 дек.

81. Даналарын ардақлайды уллы журтым // Қарақалпақстан жаслары. - 1998. – 10 сент.

82. Даўылбаева Г. Шайыр хәммениң жүрегинде: [Бердақ 170 жаста] // Еркін Қарақалпақстан -1998. -12 дек.

83. Ембергенов О. Бабамыздың бийбаха мүлки: [Бердақ 170 жаста] // Еркін Қарақалпақстан. - 1998. – 29 сент.

84. Жийемуратов М. Бердақтың дуўтары // Әмиўдәрья. - 1998. - №6. - Б.18-19.

85. Максетов Қ. Бердақ хәм миллий ояныў дәўири // Әмиўдәрья.-1998. - №6. - Б. 4 - 7.

86. Максетов Қ. Бердақ шығармаларында руўхыйлық мәселеси // Қарақалпақстан жаслары. - 1998. - 9 сент.

87. Максетов Қ. Нәжим Дәўкараев Бердақ хаққында // Еркин Қарақалпақстан. - 1998. - 16 июнь.

88. Мәмбетов К. Бердақ жүрген жолларда: [Бердақ 170 жаста] // Еркин Қарақалпақстан.-1998.- 5 нояб.

89. Мәмбетов К. Бердақ хәм туўысқан халықлар әдебияты // Еркин Қарақалпақстан.-1998.- 22 янв.

90. Музаффар Ахмад. Уллы журт уллыларын ардақлайды. [Бердақ 170 жаста] // Қарақалпақстан хаўазы. - 1998. - 29 авг.

91. Муратжан қызы Ш. Әдебий ушырасыў: [Абдулла Авлоний атындағы халық билимлендириў хызметкерлериниң билимин житилистириў орайлық институтында қарақалпақ шайыры Бердақ 170 жыллығына бағышланған әдебий ушырасыў болып өтти] // Еркин Қарақалпақстан.-1998.- 4 авг.

92.Өтеўлиев И. Бердақ қарақалпақ халқының миллий шайыры // Қарақалпақстан жаслары.- 1998. - 16 апр.

93.Өтемуратова Х. «Парқы болар сөз дегенниң»: [Бердақ 170 жаста] // Қарақалпақстан жаслары.- 1998. - 5 нояб.

94. Пахратдинов Ә. Шайырдың өмирине байланыслы гейпара мағлыўматлар // Еркин Қарақалпақстан. - 1998.- 1 дек.

95. Султанова Ж. Бердақ шығармаларының тәрбиялық тәрәплери [Бердақтың 170 жыллығы] // Қарақалпақстан жаслары. -1998. - 8 окт.

96. Усмон Бехзод. Қорақалпоқ булбули: [Бердақ Қарғабай ўғлининг 170 йиллиги] // Аму Тонги.-1998.- 18 июль., // Ватанпарвар. - 1998. - 7 июль.

97. Усман Бекзод. Сахра бұлбили: [Бердақ шайыр хаққында] // Еркин Қарақалпақстан.-1998.- 9 июль.

98. Худайбергенов М., Атамуратова З. Бердақ шайырдың 170 жыллық мерекесине арналған мийнет: [Филология илимлериниң кандидаты, доцент Ш. Әбдиназимовтың «Сөзлерим мерўертдур айтылған хәр бир...» деген мийнети хаққында] // Еркин Қарақалпақстан.- 1998.- 10 февр.

1999

99. Аралбаев Қ. Бердақ хәм қазақ әдебияты // Еркин Қарақалпақстан. - 1999. – 28 дек.

100. Базарбаев Ж. Гаўхар жилўаланған ба? Ямаса юбилейден кейинги ойлар: [Бердақ 170 жаста] // Еркин Қарақалпақстан.-1999.- 13 дек.

2001

101. Утамбетов Б. Бердақ хәм «Шаркитап» // Қарақалпақстан. - 2001.- №2.

2002

102. Аллашев П. Бердақ дөретпелери хәм тил шеберлиги: [Бердақ шайырдың 175 жыллығы алдынан] // Устаз.- 2002.- 6 июнь.

103. Базарбаев Ж. Бердақ туйғылары – халық арзыўлары: [Шайырдың 175 жыллығы] // Еркін Қарақалпақстан. - 2002. – 24 сент.

2003

104. Қайыпбергенов Т.Уллы Бердақ шайырдың 175 жыллығына байланыслы ойлар // Еркін Қарақалпақстан.- 2003 - 28 янв.

105. Матёкубова Г. Бердақнинг бахти кўринди // Устаз. - 2003. – 15 май.

106. Пайзуллаева Ш. Бәлент шоққы: [Бердақ 175 жаста] // Еркін Қарақалпақстан.- 2003.- 24 июнь.

107. Пахратдинов Ә., Утеўлиев Ш., Әбдиев А. Бердақ бабамызға бағышланды // Устаз. - 2003. - 24 апр.

108. Пахратдинов Ю. Бердақ еди шайырлардың данасы // Еркін Қарақалпақстан.- 2003.-1 июль.

109. Пирназаров А. Бердақ шығармаларының тили: [Монография] - Нөкис: Билим, 2003. – 136 б.

110. Ҳамидов Ҳ. Бердақ – руўхый мәдениятымыздың өреси: [Бердақ 175 жаста] // Еркін Қарақалпақстан. - 2003. - 13 дек.

2005

111. Пахратдинов Ә. Бердақ – халық ғәрезсизлик идеяларын жырлаған шайыр // Еркін Қарақалпақстан.- 2005. – 8 нояб.

2006

112. Базарбаев Ж. Халқымыз уллы Бердақ нәзеринде // Еркін Қарақалпақстан.- 2006.-7 дек.

113. Өтемуратова Ҳ., Өтәмбетова А. Бердақтың руўхый мийраслары // Еркін Қарақалпақстан.- 2006. – 21 нояб.

114. Пайзуллаева Ш. Бердақ күни – миллий мәдениятымыз байрамы // Еркін Қарақалпақстан.- 2006. - 16 дек.

115. Пахратдинов Ә. Жәнеде Бердаққа байланыслы дереклер // Еркін Қарақалпақстан. -2006.- 14 нояб.

2007

116. Айымбетов Қ. Тарих пенен әдебиат ушласса // Еркін Қарақалпақстан.- 2007.-14 авг.

117. Базарбаев Ж. Бердақ – халық данышпаны // Еркін Қарақалпақстан.- 2007.- 28 нояб.

118. Базарбаев Ж. Жокқа жүйрик жетеме? // Еркін Қарақалпақстан.- 2007.-13 дек.

119. Қалимбетов Б. Халық шайырларында Бердақ образы // Қарақалпақстан жаслары.- 2007. – 17 янв.

120. Мереке Манғыстаўда басланды: [15-сентбрь Бердақ күни] // Еркін Қарақалпақстан.- 2007. -15 сент.

121. Пахратдинов Ә. Бердақ шайыр ҳаққында гейпара машқалалар: [Бердақ 180 жаста] // Нөкис ҳақыйқаты. - 2007. - 23 июнь.

122. Пахратдинов Ю., Асанова Г. Бердақ шайыр әўладларында да шайыршылық болғанба?: [Бердақтың 180 жыллығы] // Қарақалпақстан жаслары.- 2007.- 24 май.

123. Рахметуллаев У. Шайыр ҳаққында жаңа мағлыұматлар: [Бердақтың 165 жыллығына] // Мәденият ҳәм спорт.- 2007.

2008

124. Аралбаев Қ., Дильманов И. Туўысқанлық нәсиятшысы: [Бердақ ҳаққында] // Еркін Қарақалпақстан. – 2008. – 26 июль.

2010

125. Пахратдинов К. XX әсирде Бердақ шайырдың өмири ҳәм дәрәтпелериниң үйренилиўи // Қарақалпақстан жаслары. - 2010. – 4 нояб.

126. Смамутов Қ. Көп сөз ҳаққында аз сөз: [Бердақ ҳаққында] // Еркін Қарақалпақстан. – 2010. - 29 июнь.

2011

127. Пайзуллаева Ш. Бердақ – миллий мәдениятымыз тымсалы // Еркін Қарақалпақстан.- 2011. – 17 май.

128. Пахратдинов Ә. Бердақ шайыр қарақалпақ миллий әдебий, мәдени мўлкиниң султаны // Қарақалпақстан жаслары.- 2011. – 24 нояб.

129. Пахратдинов Ә. Бердақ шайыр ҳаққында бирер сөз // Устаз жолы.- 2011.- 26 нояб.

2012

130. Базарбаев Ж. Әдебиятымыздың гәўхары // Еркін Қарақалпақстан.- 2012. - 22 нояб.

131. Байниязов Қ Алтын хәр бир айтқан сөзим: [Бердақ – 150 жаста]
// Әмиўдәрья. - №8. – Б. 85 - 95.

132. Уснатдинов Ш. Мәнаўият булағы // Еркин Қарақалпақстан. – 2012. - 1
дек.

2013

133. Paxratdinov A. Berdaq shayir do'retiwshiliginin' geipara masqalalari –
No'kis: Qaraqalpaqstan, 2013. – 147 b.

2015

134. Рзаев Р. Мәңги булақлар: [Бердақ Ғарғабай улы ҳаққында] // Қарақалпақ
әдебияты. - 2015.-апр. - №4.

2016

135. Жиёмуратов Ә. Шайыр бабамыз еске алынбақта: [Шымбай
районындағы Бердақ атындағы 45-санлы улыўма билим бериў мектебинде Бердақ
Ғарғабай улының 189 жыллығына "Жәхән хәўес етип қарасын!" темасында илимий-
әмелий конференция болып өтті] // Қарақалпақ әдебияты. - 2016. - ноябрь.

136. Пазылов А. Бердақтың педагогикалық көзқарасларын терең үйрениў
мәселеси: [Бердақтың 190 жыллығы алдынан] // Қарақалпақстан жаслары. - 2016. -
26 май.

137. Пайзуллаева Ш. Бир гезлери Бердақ жүрген жерлерде: [Бердақ
шайырдың 189 жыллығына] // Қарақалпақ әдебияты . - 2016. - декабрь.

2017

138. Абибуллаев Д. Уллы шайыр дәретиўшилигине хұрмет: [Бердақ
атындағы Қарақалпақ мәмлекетлик академиялық музыкалы театрында Бердақ
шайырдың 190 жыллығына бағышланған кеше болып өтті] // Қарақалпақстан
жаслары. – 2017. – 30 нояб.

139. Елмуратов Ч. Шайыр туўылып өскен жерлерде: [Бердақ дүньясы]
// Еркин Қарақалпақстан. – 2017. – 24 апр.

140. Тәжибаев Ә. Бердақ: [Қосық: Бердақ Ғарғабай улының 190 жыллығына]
// Қарақалпақстан жаслары. – 2017. – 30 нояб.

Өзбек тилинде

1977

141. Қурбонбоев Б. Бердақ ижоди – Тошкент: Фан, 1977. – 110 б.

1998

142. Айтматов Чингиз. Саҳродаги бойтерак: [Бердақ 170 ёшда] // Аму Тонги.- 1998.-18 дек.

143. Ахмад М. Улуғларни ардоқлайди улуғ юртим: [Бердақ таваллудининг 170 йиллиги олдидан ҚР. Вазирлар Кенгашининг доимий вакили Кенесбай Юсупов билан суҳбат] // Халқ сўзи.-1998.-14 авг.

144. Юсупов К. «Хақ қалбимга хақиқатнинг нурын бер»: [Қорақалпоғистон Вазирлар Кенгашининг доимий вакили Кенесбай Юсупбаев билан суҳбатлашган Ахмад Музаффар] // Ўзбекистон овози.- 1998. – 20 авг.

145. Юсупов Қ. Улуғларни ардоқлайди улуғ юртим // Марказий Осиё маданияти. - 1998. - авг.

146. Юсупов Қ. «Хар бир сўзим олтин менинг»: [Бердақ таваллудининг 170 йиллигига] // Халқ сўзи. – 1998. – 30 окт., // Аму Тонги.-1998.-18 дек.

2007

147. Хизмат этсанг халқ учун: [Бердимурод Қарғабай ўғли Бердақ таваллудининг 180 йиллигига: [Чаригул Пайзуллаева ҳикоя қилади] // Ўзбекистон адабиёти ва санъати.- 2007. – 23 нояб.

2017

148. Ибрагимова Р. Халқ дардини куйлаган шоир: [Қорақалпоқ халқининг ардоқли шоири Бердақ Қарғабой ўғли ҳақида] // Қарақалпақ әдебияты. - 2017. – Апрель. - №4. - Б. 3.

Рус тилинде

1977

149. Нурмухамедов М. Бердах – великий поэт каракалпакского народа. – Ташкент: Фан, 1977. – 32 с.

150. Сагитов И. Великий поэт каракалпакского народа: [Очерк о жизни и творчестве Бердаха Каргабай улы] – Нукус: Каракалпакстан, 1977. – 34 с.

1987

151. Худайбергенов К. Мировоззрение Бердаха – Нукус: Каракалпакстан, 1987. – 372 с.

1997

152. Абдиназимов Ш. Основоположник литературного языка: [К 170 летию Бердаха] // Вести Каракалпакстана. – 1997. – 16 сент.

1998

153. Ибраимов Я. Поэт – сын народа: [К 170 летию Бердаха] // Голос Узбекистана. – 1998. – 19 июня.

Намазов С. Всегда от величия рождалось величие: [К 170 летию Бердаха] // Нар. Слово. – 1998. – 17 дек.

2002

154. Нарымбетов Ж. Великий поэт земли нашей: [К 175 летию Бердаха] // Вести Каракалпакстана. – 2002. – 15 окт.

Бердақтың шығармалары хақында

1951

155. Сағитов И. «Айдос бий» дәстаны туўралы // Қызыл Қаракалпакстан.- 1951.- 19 сент.

1955

156. Сағитов И. Бердақтың шығармаларында ҳаял - қызлар образы // Қызыл Қаракалпакстан. - 1955. - 23 дек.

1956

157. Ахметов С. Қаракалпак поэзиясының маржаны: [Бердақ шығармалары хақында] // Қызыл Қаракалпакстан.-1956.- 20 май.

1970

158. Сайтов Д. Бердақ хәм Әжинияз шығармаларының өзлиги. - Нөкис: Қаракалпакстан, 1970. – 80 б.

1977

159. Каримов А. Бердақ шығармаларының текстологиясы хаққында мәселеге: [Бердақ – 150 жаста] // Әмиўдәрья. – 1977. - №7. – Б.110 -112.

160. Хамидов Х Бердақтың «Шежире» шығармасының нускалары: [Бердақ 150 жаста] // Әмиўдәрья.-1977. - №5.- Б.87 - 93.

1978

161. Базарбаев Ж. Бердақтың «Шежире» си хаққында бир - еки аўыз сөз // Әмиўдәрья.-1978. - №6. - Б.122 - 127.

1979

162. Бахадырова С. Бердақтың «Шежире» синдеги тарийхий хақыйқатлық // Совет Қарақалпақстаны. – 1979. – 5 окт.

163. Муртазаев А. Бердақтың «Ақмақ патша» поэмасы. - Нөкис: Қарақалпақстан, 1979. – 98 б.

1987

164. Пахратдийинов Ә. Бердақ шайырдың дәстанлық шығармалары: [Монография] - Нөкис: Қарақалпақстан, 1987. – 344 б.

165. Төреев А. Бердақтың «Шежире» си бойынша гейпара ойлар: [Бердақ 160 жаста] // Әмиўдәрья.-1987.- №1.-Б.101.

166. Хайтметов Х. Бердақ поэзиясының демократиялық характери [/Аўд. Б. Қалимбетов] // Әмиўдәрья.-1987. - №8.-Б.48 - 49.

1988

167. Бекбергенов А. Сөзим мениң мәлим көпке...: [Бердақ шығармаларының тилин үйрениў хаққында] // Әмиўдәрья. – 1988. - №5. – Б. 110-112.

1991

168. Ахметова А. Бердақтың «Хожам» қосығының лирик қахарманы // Әмиўдәрья.-1991.- №8.- Б.95 - 96.

169. Сағитов И. «Хорезм» - Бердақтың елеўли шығармасы: [Илимпаз пикирин қайта қурады] // Әмиўдәрья.-1991.- №8.- Б. 93 - 94.

1993

170 Муртазаев А. Бердақ шығармаларындағы заманагөйлик хәм шеберлик: [Илимий изертлеў] - Нөкис: Қарақалпақстан, 1993. –80б.

171. Тилеўмуратов М. Бердақтың «Қулен болыс» шығармасында қарақалпақ халқының тарихы хәм мәдениаты бойынша гейпара жаңа мағлыўматлар // Әмиўдәрья. - 1993.- №11- 12.- Б. 87 - 89.

1995

172. Юсупов Қ. Бердақ шығармаларын оқытыў // Еркин Қарақалпақстан.- 1995.- 25 февр.

1997

173. Әбдиназимов Ш. Бердақтың «Бизге» қосығы туўралы: [Бердақтың 170 жыллығы алдынан] // Әмиўдәрья. - 1997. - №7 - 8.- Б.106.

174. Әбдиназимов Ш. Бердақ шығармаларының тили ҳаққында: [Бердақтың 170 жыллығы алдынан] // Еркин Қарақалпақстан.-1997.- 8 июль.

175. Байниязов Қ. Бердақтың «Хорезм» дәстанының қол жазба нускалары: [Бердақ 170 жаста] // Еркин Қарақалпақстан. – 1997. – 16 апр.

176. Қайыпбергенов Т. Бердақ: [Шежиреден] // Еркин Қарақалпақстан.-1997.- 21 июнь.

177. Қанаатов Т. Өткенимизге бағып, өшкенимизди жағайық... яки Бердақ шығармаларындағы тарихый шынлықлар туўралы: [Бердақ 170 жаста] // Еркин Қарақалпақстан. – 1997. - 25 сент.

178. Қудияров Ә. Бердақ шығармаларында алмасықлардың қолланыўы // Еркин Қарақалпақстан.- 1997. - 8 нояб.

179. Пахратдинов Ю. Бердақтың дидактикалық шығармаларында юмор хәм сатира: [Бердақтың 170 жыллығы] // Нөкис ҳақыйқаты. - 1997. – 20 май.

1998

180. Артықова Т. Бердақтың «Ақмақ патша» дәстанында әке менен перзент қарама – қарсылығы хәм оның келип шығыў себеплери // Әмиўдәрья.-1998.- №6.- Б. 17.

181. Байниязов Қ. Бердақ шығармалары текстологиялық изертлеўлерге мўтәж // Еркин Қарақалпақстан.- 1998. - 30 май.

182. Баҳадырова С. Бердақтың «Шежире» шығармасы ҳаққында ойлар // Еркин Қарақалпақстан.- 1998. – 17 сент.

183. Қанаатов Т. Дәўирлерди дүрликтирген дәретпе яки Бердақ шайыр «Шежире»синиң соңғы табылған нускасы туўралы // Әмиўдәрья. – 1998.- №6. - Б.20 - 21.

184. Отамбетов Б. «Жарық жулдыз» урпақлары: [Бердақ 170 жаста] // Еркин Қарақалпақстан.- 1998.- 14 июль.

185. Отамбетов Б. «Сахра бүлбили» ниң тили жарлыма?: [Бердақ 170 жаста] // Еркин Қарақалпақстан. - 1998.- 18 июнь.

186. Пахратдинов Ө. Бердақ шайыр дөретпелери – халқымыздың өткен әсирдегі үлкен жазба естелигі // Әмиўдәрья. - 1998. - №6.- Б.8 - 12.

187. Пирназаров А. Бердақ шығармаларында қолланылған дөретиўшилик усыллар - Нөкис: Билим, 1998. – 148 б.

1999

188. Есбергенов Х. Бердақ шайырдың «Амангелди» поэмасының тарийхий дереклери // Қарақалпақстан жаслары. - 1999. – 15 апр.

2000

189. Юсупов Қ. «Айдос бий» дәстаны хәм тарийх // Әмиўдәрья.- 2000. - №2. - Б.94-96.

2002

190. Әлеўов Ө. Бердақтың жәмийетлик – философиялық көз қараслары // Қарақалпақстан жаслары. – 2003. - 3 апр.

191. Байниязов Қ. Тағы да Бердақтың «Қулен болыс» поэмасы хаққында // Еркин Қарақалпақстан.- 2006.-17 окт.

192. Пирназаров А. Бердақ шығармаларының тили // Әмиўдәрья.- 2002.- №3-4. - Б.- 61-71.

193. Турдыбаев Қ. «Жақсы сөзге қулақ түр»: [Бердақтың ақыл нәсият қосықлары хаққында] // Әмиўдәрья.- 2002. - №3-4. - Б. 71-72.

2003

194. Омаров Ө. Бердақ шығармаларының тили // Устаз.- 2003. - 19 июнь.

2006

195. Пахратдинов Ө. Бердақ шайырдың «Айдос баба» дәстаны // Еркин Қарақалпақстан.-2006. - 19 сент.

2007

196. Бәўетдинова С. Шайыр шығармалары бүгин хәм келешекте // Еркин Қарақалпақстан. – 2007. – 27 дек.

197. Дәўлетов М. Бердақ шығармаларының тили // Еркин Қарақалпақстан.- 2007.- 3 февр.

198. Пахратдинов Ә. «Ақ құс» хаққында әпсана: [Бердақ 180 жаста]
// Мәденият хәм спорт. – 2007. – 3 февр.

199. Пахратдинов Ә. «Ақмақ патша» дәстаны хәм жер жүзилик әдебият
// Еркин Қарақалпақстан. - 2007. - 9 окт.

200. Пахратдинов Ә. Бердақтың «Ақ құс» қосығы қалай жазылған?
// Қарақалпақстан жаслары.- 2007.- 15 февр.

201. Пахратдинов Ә. Бердақтың «Шежире» шығармасы: [Бердақ 180 жаста]
// Еркин Қарақалпақстан. – 2007. - 26 май.

202. Пахратдинов Ә. Бердақ шайырдың «Амангелди» дәстаны
//Қарақалпақстан жаслары. - 2007. – 17 май.

203. Пахратдинов Ә. Бердақ шайыр мийрасының изертлениў тарийхынан
// Устаз жолы. – 2007. – 21 июль.

204. Салаев Ф. Бердақтың еки қатар қосығы хаққында еки аўыз сөз // Еркин
Қарақалпақстан. - 2007. – 14 июль.

2009

205. Генжемуратов Б. Бердақ шығармалары хәм тарийхый дереклер // Еркин
Қарақалпақстан. – 2009. – 8 янв.

206. Смамутов Қ. Бердақтың «Хорезм» поэмасы туўралы // Еркин
Қарақалпақстан. - 2009.- 24 февр.

207. Утамбетова А. «Шежире» шығармасының изертлениўи хаққында
// Әмиўдәрья. – 2009. - №2.- Б.93.

2010

208. Алламбергенов К. Тарийхты үйрениўде Бердақ «Шежире» синиң тутқан
орны // Еркин Қарақалпақстан. – 2010. - 9 нояб.

209. Керўенов Т. Бердақтың «Амангелди» шығармасында аңызлардың
қолланылыў өзгешеликлери // Әмиўдәрья. – 2010. - №3. – Б. 121-123.

2011

210. Пахратдинов Ә. Бердақ шығармалары тарийх сабақларынан дерек
береди // Еркин Қарақалпақстан. – 2011. – 10 нояб.

211. Тоқымбетова Г. Бердақтың «Ақмақ патша» дәстанының стиллик
өзгешелиги // Әмиўдәрья. – 2011.- №3. – Б.118 - 120.

2012

212. Утамбетова А. Бердақтың «Шежире» дәстанында фольклорлық хәм реалистлик сүүретлеў усылларының синтези: [Оқыў қолланба] - Нөкис: Қарақалпақстан, 2012. –56 б.

2013

213. Жәримбетов К. Илимий изленислер, жетискенликлер хәм ўазыйпалар: [Бердақтаньў] // Еркин Қарақалпақстан.- 2013.- 25 - май.

214. Нурсейтов Д. Бердақ шайыр дәретиўшилигинде батырлар тәрийпи // Әмиўдәрья. - 2013. - №5.- Б. 114 -116.

215. Отамбетова А. Бердақ "Шежире" синдеги фольклорлық хәм реалистлик сүүретлеўлердиң миллий хәм көркем эстетикалық дәреклери // Әмиўдәрья.-2013. - №5. - Б. 102- 106.

216. Ҳамидов Ҳ. Бердақтың "Шежире" шығармасының мазмуны хаққында: [Тарийх хәм илим] // Еркин Қарақалпақстан. - 2013. – 20 - авг.

2015

217. Нызанов М. Бердақ қосықлары халқымыздың бай руўхый мийрасы // Қарақалпақ әдебияты. - 2015. – декабрь.

2016

218. Пахратдинов Ә. Аббаз шайырдың Бердақ пенен "сөйлесиў"и: [Бир қосықтың дәрелиў тарийхынан] // Қарақалпақ әдебияты. - 2016.- февр.

2017

219. Утемуратова Р. Шайырдың бийбақа мийраслары [Бердақтың 190 жыллығына] // Қарақалпақстан Жаслары. – 2017. – 16 нояб.

Өзбек тилинде

2009

220. Утамбетова А. Бердақнинг «Шажара» асари хусусида // Тил ва адабиёт таълими. – 2009. - №3. – Б. 58-59.

Рус тилинде

1975

221. Нурмухамедов М.К. Еще раз о непричастности Бердаха к написанию поэмы «Хорезм» // Вести Каракалпакстана фил. АН УзССР.-1975.- №2.- С.81-82.

1984

222. Хамидов Х. О сюжетной структуре и истоках сочинения Бердаха «Шежире» -«Родословная каракалпаков» // Вестник КК.Фил. АН УзССР.-1984.- №1.- С.54-56.

1995

223. Хамидов Х. Рукописное наследие Бердаха: [«Шеджере» - «Родословное дерево» и «Хорезм хикаяты» - «Рассказ о Хорезме»] – Нукус: Билим., 1995. – 229 с.

2007

224. Пахратдинов А., Сапаров К. Яркое летописание жизни народа: [К 180-летию Бердаха-шаира] // Вести Каракалпакстана.– 2007. - 21 авг.

Бердақ шайырлар тилинде

1962

225. Сейтжанов Т. Бир шәкирти бола алсам Бердақтың: [Қосық] // Әмиўдәрья. - 1962.-№8. Б.17.

1977

226. Қайыпназаров Б. Бердаққа: [Қосық] // Әмиўдәрья. - 1977. - №12.- Б.31.

1983

227. Төрешова Н. Бердақ шайырға жуўап [Қосық] // Әмиўдәрья. – 1983. - №11. – Б. 78.

227. Төрешова Н. Бердақ шайырға жууап [Қосық] // Әмиўдәрья. – 1983. - №11. – Б. 78.

1987

228. Аймурзаев Ж. Бердақтың естелигине: [Қосық] // Әмиўдәрья . - 1987. - №8. - Б.39.

229. Али -Черкез. Көрдим Бердаққа: [Қосық] // Әмиўдәрья.-1987. - №8. - Б.16.

230. Ашуров З. Бердақтан: [Қосық] // Әмиўдәрья.- 1987.- №8.- Б.18.

231. Байрамов Н. Бердақ шайырға: [Қосық] // Әмиўдәрья.- 1987. - №8.-Б.15.

232. Бобулов Қ. Тойына барып Бердақтың: [Қосық] // Әмиўдәрья.-1987. - №8.-Б.14.

233. Дабылов А. Бердақ ҳаққында қос қосық: Түсимде саўал: Саўалға жууап: [Қосықлар] // Әмиўдәрья.-1987.- №8.- Б.38-39.

234. Жумамуратов Т. Бердақ ҳаққында: [Қосық] // Әмиўдәрья.- 1987.- №8.- Б.40.

235. Қайыпназаров Б. Қәдириңди биледи елиң...: [Бердаққа арналған қосық] // Әмиўдәрья.- 1987. - №8. - Б. 40.

236. Матмуратов Т. Бердақты сүйемиз...: [Қосық] // Әмиўдәрья.-1987. - №8.- Б.42.

237. Нурымбетов С. Бердаққа: [Қосық] // Әмиўдәрья.- 1987.- №8.-Б.39.

Рахманов К. Бердақтың монологы: [Қосық] // Әмиўдәрья.- 1987.- №8. - Б.42.

238. Садықов А. Бердақ: [Роман] // Әмиўдәрья.-1987.- №10.-Б.13-37., №11.- Б.57-77., №12.-Б.49-69.

239. Сапаров Х. Бердақ қосықларын оқып: [Қосық] // Әмиўдәрья.-1987.- №8.- Б.42.

240. Тоқмағамбетов А. Қазақ - қарақалпақ: [Қосық: Бердаққа] // Әмиўдәрья - 1987.- №8.-Б.17.

241. Юсупов И. Бердаққа: [Қосық] // Әмиўдәрья.-1987.- №8.-Б.40.

2007

242. Дәўлетназаров Х. Бердақ, Маған бер: [Қосық] // Еркін Қарақалпақстан.- 2007. - 11 окт.

243. Төрешова Н. Бердақ баба: [Қосық] // Еркін Қарақалпақстан. - 2007. – 20 нояб.

Дүзиўши:

Мағлыўмат библиография

бөлиминиң бас китапханашысы:

Г. Тажимуратова